

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool - Domino Meldert te LUMMEN

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 126417

Instelling Vrije Basisschool - Domino Meldert

Directeur Nicole LEMMENS en Ann DEBOUTTE

Adres Schoolstraat 2 - 3560 LUMMEN

Telefoon 013-31.16.28

Fax 013-78.12.92

E-mail meldert@basisschool-domino.be

Website www.basisschool-domino.be

Bestuur van de instelling Klavertje 5 Lummen

Adres Gemeenteplein 7 - 3560 LUMMEN

Scholengemeenschap Klavertje 5 Lummen

Adres Gemeenteplein 7 - 3560 LUMMEN

CLB Vrij CLB West - Limburg

Adres Sint-Catharinastraat 8 - 3580 BERINGEN

Dagen van het doorlichtingsbezoek 07-02-2017, 09-02-2017, 10-02-2017

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 10-02-2017

Datum bespreking verslag met de instelling 07-03-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Bart HAENRAETS

Teamleden Lieve VERHEYDEN

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming	8
3.1.1.3 Vaststellingen voor het kleuteronderwijs: wiskundige initiatie en muzische vorming.....	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde	11
3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming	13
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	15
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	15
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	15
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	17
4.1 Sociale en emotionele begeleiding	17
4.2 Evaluatiepraktijk	18
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	20
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	22
6.1 Wat doet de school goed?	22
6.2 Wat kan de school verbeteren?	23
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	24
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	24

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
 Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
 Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg. In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 **SAMENVATTING**

Dit verslag rapporteert over de schooldoorlichting van de Vrije Basisschool Domino Meldert te Lummen. Deze dorpsschool is de enige school van de landelijke deelgemeente Meldert, die zich op een vijftal kilometer van het centrum van de gemeente Lummen bevindt. De school telt een 200-tal leerlingen, die bijna allemaal in de eigen deelgemeente woonachtig zijn. Een nieuwbouwwijk in de schoolbuurt zorgde de afgelopen schooljaren voor een lichte, maar voelbare stijging van het leerlingenaantal. De overgrote meerderheid van de leerlingen heeft het Nederlands als thuistaal. Het schoolteam benut de voordelen van de kleinschaligheid en de ligging en onderhoudt een goede band met de ouders en de schoolomgeving. Het samenhangende, enthousiaste en zorgzame team geeft het onderwijs op een betrokken wijze vorm en staat onder de deskundige leiding van twee complementaire directeurs.

Op basis van het vooronderzoek op 30 januari 2017 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen van het schoolteam na om voor wiskundige initiatie en muzische vorming de ontwikkelingsdoelen na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze de resultaten van het schoolteam om voor wiskunde en muzische vorming de eindtermen te bereiken. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de sociale en emotionele begeleiding en de evaluatiepraktijk en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van de regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de woonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

De kleuteronderwijzers streven bij de kleuters de ontwikkelingsdoelen voor de leergebieden wiskundige initiatie en muzische vorming in voldoende mate na. De kleuters leren geïntegreerd omgaan met getallen, krijgen het nodige ruimtebegrip en ontwikkelen verschillende meetvaardigheden. De kleuteronderwijzers voorzien in hun thematische werking ook een evenwichtig en voldoende samenhangend aanbod voor alle muzische domeinen. Hun digitale agenda ondersteunt hen in zekere mate bij het bewaken van de volledigheid van het wiskundig en muzisch aanbod. Met een ruim materialenaanbod creëren de kleuteronderwijzers gevarieerde wiskundige prikkels en dragen ze bij tot een positief, veilig en veelzijdig muzisch klimaat. Voor wiskundige initiatie vullen ze het veeleer beperkte eigen observatie-instrument aan met genormeerde toetsen. Het kleuterteam boog zich weinig over afspraken met betrekking tot aspecten van klasmanagement en klasinrichting.

De onderwijzers bereiken met de leerlingen in voldoende mate de eindtermen voor de leergebieden wiskunde en muzische vorming. Ze geven het wiskundig aanbod met behulp van een onderwijsleerpakket voldoende doelgericht en volledig vorm. Ze leggen een weloverwogen accent op belangrijke wiskundige basiscompetenties. Niet alle onderwijzers schenken evenveel aandacht aan functionele werkelijkheidsgerichtheid, verwoorden, handelen en schematiseren. Ook formele afspraken over ondersteunende wandplaten ontbreken. Verschillende professionaliseringsinitiatieven vergrootten de inzichten in de kerngedachten en uitgangspunten van het leergebied muzische vorming. Met het oog op een evenwichtig, volledig en samenhangend aanbod benutten de meeste onderwijzers voor dit leergebied onderwijsleerpakketten naast andere bronnen en, weliswaar in groeiende mate, hun digitale plannings- en bewakingstool. Opvallend is het portfolio waarmee de onderwijzers experimenteren om de muzische evaluatiepraktijk te verbreden.

Schoolbrede afspraken om het onderwijsaanbod met de digitale tool te plannen en te bewaken, ontbreken. In de beide afdelingen ondersteunen diverse schoolactiviteiten en extra-murosactiviteiten de muzische vorming en culturele educatie. Hierbij creëert het schoolteam kansen tot differentiatie en talentontwikkeling. Ook nemen de leerkrachten in beide afdelingen een belangrijke rol op als eerstelijnsverantwoordelijken voor de leerbegeleiding. De evaluatiepraktijk bij de leergebieden in de focus ondersteunt hen hierbij. Teamleden geven de eerstelijnsverantwoordelijkheid echter in mindere mate gelijkgericht vorm.

Vanuit een veeleer impliciete visie neemt het schoolteam heel wat initiatieven om de sociale en emotionele begeleiding van de leerlingen kwaliteitsvol te organiseren en te optimaliseren. Wat betreft de evaluatiepraktijk, ontbreekt echter een breed gedragen en leerplangerichte visie. De leerkrachten maken gebruik van vertrouwde evaluatiepraktijken en experimenteren met alternatieve vormen. Het schoolteam brengt de effecten van beide processen weinig breed in kaart en koppelt er in veeleer beperkte mate doelgerichte acties aan.

Twee bereikbare en gedreven directeurs, geflankeerd door twee deskundige beleidsondersteuners uit beide afdelingen, sturen de onderwijskundige ontwikkeling van het schoolteam op een betrokken wijze aan. Hierbij hecht het team veel waarde aan een open en participatieve besluitvorming en veelvuldig informeel overleg. Alle teamleden streven naar een hoge onderwijskwaliteit, een stimulerend klas- en schoolklimaat en een sterke zorgwerking met het oog op een totale ontwikkeling van elk kind. Op schoolniveau verzamelt en interpreteert het team de outputgegevens in mindere mate doelgericht en systematisch. Wel grijpt het bepaalde outputgegevens aan om schoolontwikkeling gestalte te geven. Een open debaatcultuur kenmerkt het team. Daarbij maken de teamleden sporadisch gebruik van externe toetsstenen.

Omwille van de systematiek waarmee de school de nog vastgestelde tekorten opvolgt, kleinere risico's aanpakt, en de nodige acties plant, krijgt de school een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'. Met betrekking tot de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' formuleert de onderwijsinspectie zowel voor de kleuterafdeling als voor de lagere afdeling een gunstig advies. Ook voor de overige erkenningsvoorwaarden en voor de gecontroleerde overige regelgeving formuleert ze een gunstig advies. De onderwijsinspectie apprecieert de aandacht voor het sociale en emotionele welbevinden van alle schoolparticipanten en hoopt van harte dat het enthousiaste en samenhangende team met veel dynamiek de overblijvende aanbevelingen in dit verslag ter harte zal nemen.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

- wiskundige initiatie
- muzische vorming

Lager onderwijs - Leergebieden

- wiskunde
- muzische vorming

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

- Sociale en emotionele begeleiding

Onderwijs - Evaluatie

- Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven bij de kleuters de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wiskundige initiatie in voldoende mate na. De kleuteronderwijzers beschikken over voldoende materialen om een rijke en stimulerende omgeving te ontwerpen waarin de kleuters wiskundige competenties kunnen ontwikkelen. De kleuters leren zo geïntegreerd omgaan met getallen, krijgen het nodige ruimtebegrip en ontwikkelen verschillende meetvaardigheden.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven bij de kleuters de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied muzische vorming in voldoende mate na. Ze voorzien een evenwichtig en voldoende samenhangend aanbod voor alle muzische domeinen. Met een voldoende ruim materialenaanbod creëren ze een positief, veilig en veelzijdig muzisch klasklimaat.

3.1.1.3 Vaststellingen voor het kleuteronderwijs: wiskundige initiatie en muzische vorming

Curriculum	De kleuteronderwijzers groeperen de kleuters in vier kleuterklassen volgens
Onderwijsaanbod	leeftijd. In een vijfde kleuterklas, de zogenaamde 'sterretjesklas', krijgen alle
<i>Referentiekader</i>	kleuters - in een weldoordacht beurtroelsysteem - het aanbod uit de eigen klas
<i>Planning</i>	in een leeftijdsoverschrijdende groep aangeboden. De schoolgrootte vormt de
<i>Evenwichtig en volledig</i>	aanleiding voor die organisatievorm, die op zijn beurt de planning van het
<i>Samenhang</i>	onderwijsaanbod beïnvloedt.
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	

Gezien de hierboven omschreven schoolorganisatie kiezen de kleuteronderwijzers ervoor om in de verschillende klasgroepen dezelfde, geregeld aan de jaarkring verbonden, thema's aan te bieden. Elke kleuteronderwijzer krijgt de kans om de themakeuze aan te sturen. De inbreng van de kleuters hierbij is veeleer beperkt. De afspraken over de themakeuze en -inhouden, veelal informeel gemaakt, dragen bij tot de samenhang in en de graduele opbouw van het onderwijsaanbod.

De kleuteronderwijzers bepalen en ontwerpen het activiteiten aanbod bij elk thema meestal op basis van een brainstorm. Impliciet geldt hierbij de afspraak om een evenwichtig en op een brede harmonische ontwikkeling gericht activiteiten aanbod te voorzien. Leerkracht- en ook thema-afhankelijk verbinden de kleuteronderwijzers de doelen uit het koepel eigen referentiekader en uit de leerplannen aan de activiteiten. Het digitale agendasytem ondersteunt de kleuteronderwijzers in zekere mate bij de planning en bewaking van een evenwichtig en volledig wiskundig en muzisch aanbod. Formele afspraken hierover maakte het team niet. De meeste kleuteronderwijzers nemen een sterk sturende rol op wat het aanbod betreft.

De kleuters doen ervaringen op in het leren tellen, ordenen, vergelijken en meten. Kringmomenten en weerkerende klasrituelen, bijvoorbeeld bij de kalenders, grijpen de kleuteronderwijzers hiervoor gelijklopend aan. De meeste kleuteronderwijzers tonen aan alert in te gaan op de kansen die vanuit de kleuters en hun leef- en beleavingswereld ontstaan. Bij de oudste kleuters zijn de visuele voorstellingen van de getalbeelden afgestemd op die van het eerste leerjaar. De kleuters ontwikkelen geïntegreerd, en af en toe met speelleerbladen, pre-numerieke vaardigheden en rekenvoorwaarden. De kleuteronderwijzers stellen de puzzelvaardigheden niet visueel voor en missen zo een kans met betrekking tot de ontwikkeling van de zelfsturing en de zelfkennis van de kleuters.

De kleuteronderwijzers ontwierpen, na reflectie met de onderwijzers, een gradueel opgebouwde begrippenlijst. Met behulp hiervan focussen ze doelbewust op onder meer wiskundige begripsontwikkeling. De kleuteronderwijzers ontlokken hiermee echter in geringe mate taalproductie. Ook bieden sommige kleuteronderwijzers veeleer sporadisch wiskundige en muzische experimenteermogelijkheden aan. Veelzijdig muzisch creëren komt vaak aan bod. Muzisch beschouwen minder. Via een ruim aanbod aan waardevolle muzische klasoverstijgende of schoolactiviteiten en geregelde buitenschoolse culturele activiteiten, ontwikkelen de kleuters culturele belangstelling, kunnen ze frequent de muzische wereld waarnemen en ervan genieten en leren ze hierover al enigszins te communiceren.

Onderwijsorganisatie

*Onderwijstijd
Klasmanagement*

De functionele klasorganisatie en de thematische, wiskundige en muzische verrijking van de hoeken krijgen voldoende aandacht: thema's 'leven' in de klas en een muzisch klimaat blijkt uit de meeste klasbeelden. De kleuteronderwijzers verhogen hiermee de betrokkenheid van de kleuters en creëren zo bovendien bewust kansen tot exploratie. Flexibele onderlinge materialenuitwisseling helpt de kleuteronderwijzer van de sterretjesklas om het aanbod in haar klas geleidelijk aan verder uit te bouwen.

Door het weinig consequent pictogramgebruik over de klassen heen missen de kleuters evenwel kansen om symbolen te leren herkennen en taal hieraan te koppelen. Ook afspraken over het ontwikkelen van zelfstandigheid, bijvoorbeeld dankzij een doorgesproken gebruik van keuzeborden, ontbreken grotendeels. Geleide activiteiten kennen tevens geregeld een schools en minder aan de realiteit gebonden karakter. Over het aantal aan te bieden geleide activiteiten in een bepaalde periode maakten de kleuteronderwijzers geen afspraken. De kleuters krijgen in regel veeleer matige autonomie in het aansturen van hun leerproces. Ook reflecteerden de kleuteronderwijzers in geringe mate formeel over de verticale samenhang met betrekking tot hun klasmanagement.

De kleuteronderwijzers voorzien in hun agenda opvallend veel tijd voor 'gewoontevorming'. Sterk is wel de zorgzame begeleidingsstijl die een positief en veilig klasklimaat en de sociale en emotionele ontwikkeling van elke kleuter ten goede komt.

Materieel beheer

Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De kleuteronderwijzers beschikken over voldoende materialen om een rijke en stimulerende omgeving te ontwerpen waarin de kleuters wiskundige en muzische competenties kunnen ontwikkelen. Ze investeren in ontwikkelingsmaterialen en leren de kleuters met moderne media omgaan. Een zandwatertafel waarin de kleuters onder meer besef van materialen en groottes kunnen ontwikkelen, stellen niet alle kleuteronderwijzers even consequent ter beschikking.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Rapporteringspraktijk
*Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing
Interne en externe
communicatie*

Het schooleigen digitale kindvolgsysteem, dat het team baseerde op het koepeleigen referentiekader, biedt aan de kleuteronderwijzers vrij duidelijke handvatten via gradueel opgebouwde observatie-items. Voor beide leergebieden in de focus is het volgsysteem echter vrij beperkt. Niet alle domeinen zijn vertegenwoordigd. Ook is de graduele opbouw van vaardigheden weinig scherp verwoord. De kleuteronderwijzers gebruiken de observaties waar mogelijk wel om hun aanbod en de leerbegeleiding doelbewust bij te sturen en om twee keer per schooljaar aan de ouders te rapporteren.

Begeleiding
Leerbegeleiding
*Beeldvorming
Zorg*

De beeldvorming in het kindvolgsysteem breiden de kleuteronderwijzers bij de oudste kleuters uit met twee genormeerde toetsen. De kleuteronderwijzers hebben aandacht voor een brede basiszorg en voor een krachtige leeromgeving met een positief, veilig en rijk klasklimaat en betekenisvolle taken. De klasverkleining gedurende vier halve dagen per week creëert meer begeleidingskansen en komt een rustige klassfeer ten goede. Ondersteuning door interactie heeft echter groeimarge. Waardevol is de registratie van de interventies in de digitale 'volgfiches'.

3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

De onderwijzers bereiken met de leerlingen in voldoende mate de eindtermen voor het leergebied wiskunde. Ze geven het aanbod met behulp van een onderwijsleerpakket voldoende doelgericht, gradueel opgebouwd, en volledig vorm. De evaluatiepraktijk is voldoende valide en betrouwbaar en stuurt de leerbegeleiding aan.

Curriculum	De onderwijzers geven hun wiskundig aanbod vorm met behulp van een onderwijsleerpakket. Ze volgen consequent de planning van dit pakket, hetgeen de graduele opbouw en volledigheid van het aanbod ten goede komt. De leerplannen en vooral de visie op wiskundeonderwijs hierin vormen in mindere mate een referentiekader. Naar aanleiding van zwakkere prestaties op genormeerde en schoolexterne toetsen gaat extra aandacht naar hoofdrekenen en wiskundetaal. De onderwijzers stuurden met het oog op een evenwichtiger curriculum hun aanbod bij en stelden een begrippenlijst op, die echter vooral een inventarisatie, eerder dan een leerlijn en didactisch richtsnoer vormt.
Onderwijsaanbod	
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	

De onderwijzers leggen voldoende accent op belangrijke basiscompetenties, inoefenen, automatiseren en memoriseren. Klassikale onderwijsleergesprekken vormen van heel wat lessen de kern. Sommige onderwijzers motiveren de leerlingen met speelse tussendoortjes. De meeste onderwijzers hanteren een begeleidende, zorgzame en leerstimulerende onderwijsstijl.

De onderwijzers verschillen in de aandacht die ze besteden aan mathematisering of vertaling van dagelijkse contexten naar de wiskundige wereld en omgekeerd. Sommige onderwijzers wijzen in dat verband wel naar de inspanningen die ze hiertoe leveren bij meten, meetkunde en extra-murosactiviteiten. Hierdoor krijgen leerlingen eerder beperkt kansen tot verwoorden van probleemstellingen, strategieën en oplossingsmethoden en tot meer diepgaand leren. In bepaalde leerjaren laten de onderwijzers de leerlingen weinig doelbewust en consequent handelen en schematiseren.

Materieel beheer	De onderwijzers beschikken over voldoende wiskundige leermiddelen. De digitale borden en bordboeken zetten ze functioneel in. Een lijst van materialen maakt duidelijk waarover de school beschikt. Ook de buitenruimte zetten de onderwijzers nu en dan in om wiskundig inzicht te verhogen. De leerlingen beschikken in de lagere leerjaren over persoonlijke concreet-schematische materialen. En hoewel de leerlingen in de meeste klassen beschikken over een persoonlijk overzicht van referentiematen, ontbreken concrete voorstellingen van deze 'ijzeren maten' in het klasbeeld. De wandplaten vertonen bovendien weinig samenhang.
Uitrusting	
<i>Leermiddelen</i>	

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Rapporteringspraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing
Interne en externe
communicatie

Met het oog op een evenwichtige evaluatiepraktijk hanteren de onderwijzers de toetsen van het onderwijsleerpakket die ze zo nodig doelgericht aanpassen. Differentiërende maatregelen passen de onderwijzers bij de toetsen enkel toe bij leerlingen met een individueel aangepast curriculum (IAC). De onderwijzers verhogen de validiteit en de betrouwbaarheid van de evaluatiepraktijk door tweemaal jaarlijks genormeerde toetsen af te nemen. In het vierde en zesde leerjaar nemen ze schoolexterne toetsen af. In de hogere leerjaren besteden de onderwijzers opvallend veel tijd aan summatieve evaluatie. Leerlingresultaten verzamelen de onderwijzers in het digitale leerlingvolgsysteem. De onderwijzers gebruiken in groeiende mate de evaluaties om het leerproces van de leerlingen individueel, in groepjes of klassikaal te ondersteunen en bij te sturen. De onderwijzers rapporteren driemaal per schooljaar op een evenwichtige wijze over de verschillende domeinen aan de ouders.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De formele overgangsgesprekken en de digitale tool met 'volgfiches' versterken de beeldvorming. De onderwijzers professionaliseerden zich recent met betrekking tot differentiatie. Werken met verlengde instructie, de klasopstelling hieraan aanpassen, zelfstandige werk- en correctievormen, bijkomende differentiatiematerialen en kortere krachtige klassikale instructiemomenten vinden sindsdien steeds meer ingang.

De meeste onderwijzers hanteren instrumenten zoals 'zoekwijzers' of een visuele voorstelling van een zelfinstructiemethode om het aanleren van strategieën en probleemoplossende vaardigheden te ondersteunen. Geregeld krijgen de leerlingen hierbij de mogelijkheid om met verschillende oplossingsstrategieën of -wegen kennis te maken, hetgeen zeker voor de leerlingen die extra uitdaging behoeven, een meerwaarde vormt. Voor leerlingen met extra noden beperken onderwijzers zich meestal bewust en terecht tot één duidelijke oplossingsstrategie. Sporadisch laten sommige onderwijzers wiskundeproblemen in spelvorm voorstellen. Ook schakelen sommige onderwijzers 'peer tutoring' of een 'klasbuddy' in. De integratieactiviteiten en de afspraken tussen de (kleuter)onderwijzer van de derde kleuterklas en het eerste leerjaar ondersteunen de overgang.

De onderwijzers nemen hun eerstelijnsverantwoordelijkheid voor zorg in grote mate zelf op. In sommige klassen neemt een ondersteunende leerkracht die op tijdens het 'individualisatie-uurtje'. Geregeld krijgt de extra zorg vorm op basis van veeleer impliciete foutenanalyses. Met onthoudboeken, herhalingsoefeningen en 'toetswijzers' leren de onderwijzers de leerlingen leren. In hogere klassen draagt een 'vragenuurtje' hier tevens toe bij. Het schoolteam informeert zich uitvoerig over hoe het met leerlingen in de fase van uitbreiding van zorg aan de slag kan of moet.

3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet

De onderwijzers bereiken met de leerlingen in voldoende mate de eindtermen voor het leergebied muzische vorming. Professionaliseringsinitiatieven vergrootten de inzichten in de kerngedachten en uitgangspunten van het leerplan. De onderwijzers benutten verschillende onderwijsleerpakketten met het oog op een evenwichtig, volledig en samenhangend aanbod. Muzische materialen staan voldoende ter beschikking. De onderwijzers verbreden de muzische evaluatiepraktijk met een portfoliovorm.

Curriculum	De onderwijzers van de eerste en tweede graad hanteren een tweetal
Onderwijsaanbod	onderwijsleerpakketten als referentiekader bij het vormgeven van hun muzisch
<i>Referentiekader</i>	aanbod. Zij vertrouwen op de jaarplanningen van deze onderwijsleerpakketten.
<i>Planning</i>	Wanneer ze de lessen aanpassen, bewaken ze een koppeling aan de
<i>Evenwichtig en volledig</i>	leerplandoelen. De onderwijzers van de derde graad baseren zich in mindere
<i>Samenhang</i>	mate op onderwijsleerpakketten en geven hun muzisch aanbod vooral vorm op
<i>Brede harmonische vorming</i>	basis van hun ervaring en op basis van het muzisch aanbod dat zij door de jaren
<i>Actief leren</i>	heen opbouwden.

De onderwijzers trachtten de afgelopen schooljaren de samenhang in het aanbod te verhogen door informeel overleg en door hun aanbod een tweetal keer te inventariseren, te vergelijken met de doelen uit de leerplannen en zo nodig aan te passen. Hieruit bleek een voldoende evenwichtig en volledig aanbod. In de eerste en tweede graad dragen de onderwijsleerpakketten momenteel bij tot graduele opbouw. Het team klaarde niet uit op welke wijze de digitale agenda kan bijdragen aan de planning van het aanbod en aan de bewaking van volledigheid en evenwicht.

Observaties en documentanalyse bevestigen de inspanningen die de onderwijzers leveren om een evenwichtig aanbod te voorzien. Ook de verschillende professionaliseringsinitiatieven, zowel persoonlijke als teamgerichte, dragen bij tot dit evenwichtig aanbod. Ze ondersteunen de onderwijzers ook in een leerplangerichte benadering van het leergebied. Toch blijkt dat verschillende onderwijzers vooral muzisch laten creëren, en in mindere mate muzisch leren beschouwen. Een aantal klassen stralen een veeleer sober muzisch klimaat uit.

De vele gemeenschappelijke zangstonen, vieringen, muzische schoolactiviteiten, toonmomenten en dorpsgerelateerde feestactiviteiten motiveren de leerlingen om hun muzische vaardigheden geïntegreerd en functioneel in te zetten. Uit gesprekken blijkt echter dat het inzetten van leerkrachtcompetenties en afstemmen op gediversifieerde verwachtingen van leerlingen in mindere mate gebeurt. Een leerlingenbevraging over de 'samenhang' leidde wel tot positieve acties. Een formele bevraging van de leerkrachten over (inzetten van) muzische competenties en verwachtingen vond niet plaats.

Alle domeinen komen in elke klas aan bod. Toch krijgen ze eigen accenten naar gelang van de leerkrachtcompetenties. Illustratief hierbij is de onderwijstijd voor muzische vorming in de hoogste leerjaren, die veeleer aan de minimale kant is. De onderwijzers ontwikkelen wel allen uitgebreid de culturele belangstelling, onder meer met theaterbezoek, woord- of beeldende kunstenaars uit de schoolomgeving die naar de klassen komen, of een tweejaarlijkse activiteit met de jongerenfanfare.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

Het schoolteam beschikt over voldoende muzische leermiddelen. Uit gesprekken blijkt dat enkele onderwijzers de muziekinstrumenten bijna uitsluitend tijdens de 'samenzang' gebruiken. Multimedialen materialen zetten de onderwijzers geregeld deskundig in, ook door de leerlingen ze te laten hanteren. Ondanks het feit dat het leerplan media niet expliciet geïmplementeerd werd, krijgen de leerlingen kansen om te leren omgaan met moderne media zoals tabletcomputers. Hiermee opgenomen filmpjes ondersteunen al eens de evaluatiepraktijk.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Rapporteringspraktijk

Evenwichtig en representatief

Leerlingvolgsysteem

Gericht op bijsturing

Interne en externe

communicatie

Beeldvorming van muzische competenties gebeurt voornamelijk op basis van observaties en evaluatie van producten, al nemen leerkrachten impliciet ook procesinformatie mee. Sommige gegevens noteren ze op een document dat in de 'muzemap' van de leerling terechtkomt. Evaluatie richt zich weinig op het luik 'beschouwen'. Sommige leerkrachten zetten wel al eens peer- of zelfevaluatie in. Elk rapport omvat één cijfer dat het gemiddelde weergeeft van de scores op minimaal twee muzische werkjes in twee verschillende domeinen. In het leerlingvolgsysteem nemen de onderwijzers weinig elementen over de muzische ontwikkeling van de leerlingen op.

De redelijk recente introductie van de 'muzemap' als portfolio verbreedde de muzische evaluatiepraktijk. Daarin verzamelen de leerlingen jaarlijks - bij voorkeur - minstens één evaluatieformulier voor elk domein en geregeld ook een beeldend muzisch product. Dit is beperkt representatief en leerkrachtafhankelijk aan criteria gebonden. De 'muzemap' vormt wel een aanzet tot een kwaliteitsvolle evaluatiepraktijk, die ook de ouders appreciëren. De onderwijzers vragen de leerlingen telkens ook naar hun inzichten en beleving. Bijsturingen van het muzisch aanbod of onderwijsleerproces op basis van dit alles blijven tot op heden weliswaar beperkt.

Begeleiding

Leerbegeleiding

Zorg

De onderwijzers ondersteunen de leerlingen vooral door een veilig en aanmoedigend muzisch klimaat te creëren. Deze houding breiden ze uit met concrete ondersteuningsacties zoals gedifferentieerde instructie, inzet van extra technische hulpmiddelen, maar tevens via tutoring en door in te spelen op interesses en talenten.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

Uit de organisatie van het welzijnsbeleid blijkt dat de school haar globaal preventieplan en de jaaractieplannen slechts beperkt concreet uitwerkt. In dat verband zette de preventieadviseur recent stappen om de financiële middelen die de school voorziet voor de realisatie van de plannen hierin op te nemen. Het schoolbestuur richtte recent een 'comité bescherming en preventie op het werk' op. Op schoolniveau gelden momenteel nog de personeelsvergaderingen als inspraakinstrument.

Het brandpreventieverslag vermeldt enkele nog uit te voeren acties. De school neemt die acties waar mogelijk op in haar plannen. Het schoolbestuur realiseerde afgelopen schooljaar één nieuwbouwklas. En het diende bijkomende subsidiedossiers in om onder meer een tweede nieuwbouwklas, de verfraaiing van de speelplaats en het vernieuwen en uitbreiden van de overdekte speelplaats te realiseren.

Omwille van de systematiek waarmee de school tekorten opvolgt, kleinere risico's aanpakt, en de nodige acties plant, krijgt de school een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarden	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure voor de definitieve uitsluiting, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja

• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Sociale en emotionele begeleiding

Doelgerichtheid Het schoolteam hanteert een veeleer impliciete visie op sociale en emotionele begeleiding. Gesprekken reveleren in dat verband de zorg voor de ontwikkeling van het totale kind, voor welbevinden, voor de ontwikkeling van zelfvertrouwen, de aandacht voor relationele vaardigheden en goede onderlinge relaties, ook met en tussen teamleden en ouders.

Behalve een overzicht van klas- en schoolafspraken, aandacht voor talentenwerking en een kindvriendelijk interactiemodel, is er ook een inventarisatie van acties met betrekking tot belonen en straffen, die echter slechts in beperkte mate van een onderliggende visie getuigt.

Enkele concrete conflicten vormden voor het schoolteam de aanleiding om meer bewust en doelgericht in te zetten op sociale en emotionele begeleiding. Daartoe ondernamen verschillende teamleden professionaliseringsinitiatieven, waarvan ze de inhoud en inzichten deelden met hun collega's. Dat alles resulteerde in een gefundeerd en concreet pestactieplan.

Ondersteuning Opvallend is de wijze waarop ieder teamlid doelbewust, vanuit een voorbeeldfunctie en via een vrij gelijkgerichte aanpak bijdraagt aan een zorgzaam klas- en schoolklimaat. Het pestactieplan werkt remediërend én preventief: zowel kinderen als leerkrachten kennen hun rol.

De kleuteronderwijzers benadrukken de meerwaarde van de 'sterretjesklas' met betrekking tot de ontwikkeling van de sociale vaardigheden van de kleuters. Oudere kleuters krijgen zo immers kansen om verantwoordelijkheid op te nemen voor jongere kleuters en jongere kleuters (kunnen) leren van oudere kleuters. De meeste onderwijzers waarderen en belonen bewust samenwerking en voorbeeldig samenspel. Acties zoals pluimen geven, peter- en meterschap, enz. dragen bij aan het beoogde klimaat. De leerlingen met specifieke ondersteuningsnoden krijgen een vertrouwensleerkracht als baken terwijl voor de andere kinderen een van beide directeurs deze rol opneemt. Zij vormt voor alle schoolbetrokkenen een belangrijk aanspreekpunt met betrekking tot de socio-emotionele hulpvragen.

Het kleuter- en kindvolgsysteem illustreert de aandacht voor een positieve ingesteldheid en de sociale en emotionele ontwikkeling. De directeurs maken nieuwe teamleden duidelijk wat ze met betrekking tot sociale en emotionele begeleiding van hen verwachten. Ze zetten deze nieuwe teamleden met de nodige informatie en begeleiding onmiddellijk op het goede spoor.

- Doeltreffendheid** De gedragen systematiek zorgt voor sneller ingrijpen en oplossen en voor grotere slaagkansen van en succeservaringen bij interventies. De teamleden stellen bij de kinderen gunstige effecten vast. Dat geldt ook voor de ouders. Die voelen zich ook zelf gestimuleerd om op een positievere en probleemoplossende wijze met sociale en emotionele ontwikkeling om te gaan. Het schoolteam brengt de effecten van al zijn inspanningen op schoolniveau niet op een systematische en meer objectiverende wijze in kaart.
- Ontwikkeling** Het schoolteam is er zich van bewust dat in de lagere afdeling de rapportering over de sociale houding en het welbevinden slechts beperkte informatieve waarde heeft. De inventarisatie van belonen en straffen vormt een eerste stap tot een leerlijn. Acties om van de speelplaats een kindvriendelijker omgeving te maken, ondernam het team alvast. De teamleden rekenen erop dat ook de geplande infrastructurele ingrepen op een positieve wijze bijdragen aan een warm en veilig schoolklimaat.

4.2 Evaluatiepraktijk

- Doelgerichtheid** Zowel uit gesprekken als uit schooldocumenten blijkt een zekere doelgerichtheid met betrekking tot evalueren. Centraal staan daarbij meerdere evaluatiebronnen. De teamleden halen ook de eigen schoolvisie aan, waaruit de wens naar een brede beeldvorming valt af te leiden. Ze onderstrepen tevens dat evaluatie en beeldvorming daarom een procesmatig karakter moeten krijgen en op ontwikkeling en assessment moeten focussen. Dit blijkt ook uit het schoolwerkplan, waarin het team op groei en ondersteuning gerichte bijsturingen benadrukt.
- Het impliciete en op individuele inzichten, overtuigingen en interpretaties gebaseerde karakter van de visie op evalueren valt niettemin op. Dit ondermijnt gedragen en doelgericht realiseren van één heldere evaluatievisie.
- Ondersteuning** De kleuteronderwijzers en de onderwijzers hanteren in groeiende mate een breed scala aan concrete evaluatievormen. Het team hanteert meerdere genormeerde en schoolexterne toetsen. Het hoger omschreven portfolio dat de onderwijzers voor muzische vorming ontwierpen, vormt een goed voorbeeld van een alternatieve evaluatievorm. De groeiende gerichtheid op doelen uit leerplannen of koepel eigen kaders blijkt zowel uit de kleuterobservatielijsten als uit de aanmaak van eigen toetsen of aanpassing van leerpakketgebonden toetsen. Afstemmen op de visie op evalueren in de leerplannen, of op inzichten van experts over evalueren, gebeurde slechts in beperkte mate.

De onderwijzers maakten wel enkele concrete afspraken over een criteriagerichte evaluatie van stelproducten en over de houding tegenover schrijffouten in niet-taalvakken. Recent maken de onderwijzers meer gebruik van peer-evaluatie waarbij ze leerlingen aanleren de klemtoon te leggen op opbouwende feedback en tips. Differentiatie in evaluatie komt enkel voor bij leerlingen met een IAC. Leren uit verbeterwerk vormt in de lagere schoolklassen geen constante, hetgeen de begeleidende of formatieve kracht van evalueren vermindert. Evalueren van vaardigheden blijft veelal beperkt tot onder meer verkeer en techniek. Evaluaties van vaardigheden registreren de leerkrachten door de band genomen weinig consequent en weinig in authentieke contexten. Ze geven ook weinig aanleiding tot opvolging. Samen evalueren en hierbij het leerproces als centraal uitgangspunt nemen, gebeurt wel in grotere mate tijdens de MDO's (multidisciplinaire overlegmomenten) en bij de uitreiking van het getuigschrift basisonderwijs.

- Doeltreffendheid** Afhankelijk van de toets neemt een van beide directeurs, samen met de zorgcoördinator, het voortouw bij de analyse van de resultaten van genormeerde en schoolexterne toetsen. Doelbewust vergelijken van evaluatiegegevens met uitslagen op genormeerde toetsen, of kritisch reflecteren over concrete evaluatiepraktijken gebeurt slechts in beperkte mate.
- Ontwikkeling** Het directieteam is zich bewust van het belang van een goede evaluatiepraktijk en van de nood aan professionalisering in dat verband. De directeurs hebben een vrij helder zicht op wat een kwaliteitsvolle evaluatiepraktijk behelst. Ze beslissen over concrete acties om de evaluatiepraktijk aan te pakken en ondersteunen het team om de evaluatiepraktijk kritisch te bekijken.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** Twee complementaire, bereikbare en gedreven directeurs sturen de schoolontwikkeling aan. Ze klaarden elkeens taken en verantwoordelijkheden helder en voor alle schoolparticipanten transparant uit. Een duo ervaren beleidsondersteuners uit beide afdelingen toetst en vergroot het draagvlak voor de beleidsvoorstellen en beleidsbeslissingen. Het directieteam coacht elke leerkracht vrij consequent via jaarlijkse klasbezoeken, aansluitende functioneringsgesprekken en doorloopbezoeken. De directeurs hebben een groot vertrouwen in de leerkrachten, gunnen autonomie en moedigen aan, ook om bij te scholen. Mede dankzij professionalisering en aansturing vanuit de scholengemeenschap focussen de directeurs in belangrijke mate op onderwijskundige ontwikkeling. Ze vergroten doelbewust hun expertise om ook de onderwijskundige ontwikkeling van de kleuteronderwijzers te bevorderen.
- Visieontwikkeling** De schoolvisie is gebaseerd op de pijlers van het opvoedingsconcept van de eigen koepel. Het team legt echter accenten. Zo hechten de teamleden veel belang aan een hoge onderwijskwaliteit via een degelijk en samenhangend aanbod, een stimulerend klimaat en een sterke zorgwerking met het oog op de totale ontwikkeling van elk kind. De grote aandacht voor welbevinden, betrokkenheid en een goede relatie tussen teamleden onderling en met ouders vallen op. De investeringen in ICT-middelen, de culturele activiteiten en de aandacht voor de actualiteit illustreren daarenboven de wens om een eigentijdse school te zijn en blijven.
- Besluitvorming** Het beleidskwartet bereidt voorstellen voor. Tijdens een personeelsvergadering debatteert het voltallige team over de voorstellen en komt tot een consensus. Het schoolteam hecht hierbij veel waarde aan een open, respectvolle en participatieve besluitvorming. Bij informeel overleg ontbreekt soms een externe of objectieve toetssteen. Belangrijke onderwerpen plaatsen de teamleden daarom zo veel mogelijk op de agenda van de personeelsvergadering. Verschillende praktische werkgroepen dragen bijkomend hun steentje bij aan de realisatie van het schoolproject.
- Kwaliteitszorg** Het schoolteam beschikt over heel wat outputgegevens. Gegevens over tevredenheid en vervolgonderwijs verzamelt het schoolteam minder systematisch. Het schoolteam grijpt de outputgegevens in groeiende mate aan om de schoolontwikkeling vorm te geven. Zo ging het schoolteam al planmatig aan de slag om hoofdrekenen, lezen en de muzische evaluatiepraktijk te verbeteren. Toch blijkt systematisch en doelgericht output verzamelen en hiermee na een analyse planmatig aan de slag gaan nog eerder uitzondering dan regel.

Talenbeleid Het schoolteam detecteert de talige noden van de leerlingen. In de kleuterafdeling dragen het schooleigen observatie-instrument en de genormeerde toetsen hiertoe bij. De leerlingen van de lagere afdeling leggen bij de aanvang een taaltoets af. De beeldvorming hieruit vullen de teamleden aan met de gegevens uit eigen en genormeerde toetsen. De leerkrachten hebben veel aandacht voor een klasklimaat waarin leerlingen met talige noden zich veilig voelen. Het klasmanagement is erop gericht om leerlingen met talige noden voldoende aan bod te laten komen tijdens het onderwijsleerproces. De leerkrachten bieden binnen de verschillende leergebieden taken aan die zowel de zwakkere als de sterke leerlingen voldoende kansen geven om ook op talig vlak te ontwikkelen. De leerkrachten hanteren in de verschillende leergebieden in groeiende mate werk- en groepeeringsvormen die de communicatie en de interactie tussen de leerlingen bevorderen. Zo vinden pre- en verlengde instructie samen met verschillende leesvormen ingang. Leerkrachten houden bij de evaluatie van de verschillende leergebieden rekening met de talige mogelijkheden van de leerlingen om te vermijden dat elke toets een taaltest is en de taalzwakkere leerlingen hierdoor lager scoren. Zo nodig krijgen sommige kinderen een tekst vooraf mee naar huis. Het team hanteert bovendien afspraken over het al dan niet aanrekenen van taalfouten. Aan initiatieven om met de weinige anderstalige ouders, zowel schriftelijk als mondeling, op een heldere en verstaanbare wijze te communiceren, is volgens het team weinig behoefte. Zo nodig tolken oudere broers of zussen.

GOK- en zorgbeleid Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van de leerlingen in kaart brengt. De school heeft een correct beeld van het aantal leerlingen dat vanuit het 1ste leerjaar doorstroomt tot het 6de leerjaar, en dit zonder leerachterstand op te lopen, en bevordert de doorstroom doelbewust. Het schoolteam heeft een duidelijke visie op de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties in groeiende mate vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen, zowel op het vlak van leren als met betrekking tot de sociale en emotionele ontwikkeling. De scholengemeenschap ondersteunt de ontwikkeling van het zorgbeleid. De schoolorganisatie zorgt er in toenemende mate voor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt. Een grote kleuterparticipatie kenmerkt de schoolpopulatie. De zorgcoördinator evalueert de effecten van een aantal acties binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid. Het team gaat hier evenwel in mindere mate planmatig mee aan de slag. Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van verschillende teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid en tracht de opgedane competenties onder meer tijdens personeelsvergaderingen te multipliceren.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers en de onderwijzers geven de leergebieden wiskundige initiatie, wiskunde en muzische vorming een doelgerichte en evenwichtige invulling.
- De kleuteronderwijzers bieden de kleuters via gevarieerde prikkels in de klasomgeving en in het aanbod uitgebreid kansen om de wiskundige en muzische wereld thematisch en breed te verkennen.
- De onderwijzers leggen een weloverwogen accent op belangrijke wiskundige basiscompetenties.
- Schoolactiviteiten zoals vieringen, zangstonden en andere feestelijkheden motiveren de kinderen om hun muzische vaardigheden geïntegreerd en functioneel in te zetten. Hierbij creëert het schoolteam kansen tot differentiatie en talentontwikkeling. De school benut ook de kansen die de nabije omgeving biedt, wat de culturele educatie ondersteunt.
- De kleuteronderwijzers en de onderwijzers zijn voldoende eigentijds toegerust om het onderwijs met betrekking tot de leergebieden in de focus vorm te geven. Ze scholen zich bovendien bij over moderne media, ook via onderlinge expertisedeling.
- De kleuteronderwijzers en de onderwijzers nemen een belangrijke rol op als eerstelijnsverantwoordelijken voor de leerbegeleiding bij wiskundige initiatie en wiskunde, zowel binnen de brede basiszorg als binnen de verhoogde zorg. Een voldoende valide en betrouwbare evaluatiepraktijk ondersteunt hen hierbij.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Vanuit een veeleer impliciete visie neemt het gehele schoolteam veel initiatieven om de sociale en emotionele begeleiding van de leerlingen kwaliteitsvol vorm te geven en te optimaliseren.
- De leerkrachten maken gebruik van vertrouwde evaluatiepraktijken en experimenteren met alternatieve vormen.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het samenhangende, enthousiaste en zorgzame schoolteam geeft het onderwijs in deze dorpsschool op een betrokken wijze vorm.
- Twee bereikbare, complementaire directeurs, geflankeerd door twee deskundige beleidsondersteuners uit beide afdelingen, sturen de onderwijskundige ontwikkeling van het schoolteam op een gedreven wijze aan.
- Het schoolteam hecht veel waarde aan een open en participatieve besluitvorming en aan veelvuldig informeel overleg.
- Het schoolteam grijpt in groeiende mate outputgegevens aan om de schoolontwikkeling gestalte te geven.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers en de onderwijzers kunnen ervoor zorgen dat schoolbrede afspraken met betrekking tot het gebruik van het digitale agendasyteem de leerkrachten ondersteunen bij de gelijkgerichte planning en bewaking van een samenhangend aanbod.
- De kleuteronderwijzers kunnen de verticale samenhang met betrekking tot aspecten van klasmanagement versterken zodat de kleuters, zowel in de eigen klas als in de sterretjesklas, een grotere mate van continuïteit, gelijkgerichtheid en herkenning ervaren en hun ontluikende lees-, schrijf- en rekenvaardigheden functioneel kunnen inzetten.
- Binnen wiskunde kunnen de onderwijzers het fundamenteel leren versterken door meer aandacht te schenken aan betekenisvolheid en werkelijkheidsgerichtheid, en aan handelen en verwoorden. Ze kunnen ook de visuele ondersteuning over de klassen heen sterker maken en op elkaar afstemmen.
- Het schoolteam kan, verder bouwend op haar visie op leerbegeleiding, voor de leergebieden wiskundige initiatie en wiskunde de brede basiszorg verfijnen en de verhoogde zorg kwaliteitsvoller en gelijkgericht vormgeven.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam kan de effecten van de sociale en emotionele begeleiding meer systematisch, objectief en doelgericht in kaart brengen.
- Het schoolteam kan streven naar een breed gedragen en leerplangerichte visie op evalueren en naar een systematische en doeltreffende realisatie ervan.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het schoolteam kan blijvend investeren in een meer geformaliseerde, kritische en reflectieve dialoogvoering tussen de teamleden opdat de kwaliteit van het onderwijs verhoogt en de gelijkgerichtheid toeneemt.
- Het schoolteam kan meer doelgericht output verzamelen en er meer planmatig mee aan de slag gaan.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Bart HAENRAETS de inspecteur-verslaggever	Nicole LEMMENS en Ann DEBOUTTE de directeurs
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	